

Plansystemet og statsforvalterens roller

Statsforvalter Valgerd Svarstad Haugland og seksjonssjef Eli Kristin Nordsiden

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vårt nye navn

Foto: Fyret på Tofte

- Nytt navn fra 1.januar 2021.
Statsforvalteren
- Samme navn på leder og embetet
- Fylkesmannen vil fortsatt stå i en del
lowerk/retningslinjer m.v i en tid
fremover

Programmet for dagen - presentasjonene

Foto: Bjørn Furuseth

- Om Statsforvalteren og plansystemet
- Tema som vi skal se til at kommunene ivaretar i plansakene.

Oppdrag

Foto: Honorata Gajda, hul eik - Ås

«Statsforvalteren er Kongens og Regjeringens representant i fylket og skal arbeide for at Stortingets og Regjeringens vedtak, mål og retningslinjer kan bli fulgt opp.

Statsforvalteren skal med dette som utgangspunkt virke til gagn og beste for fylket og ta de initiativ som finnes påkrevd.»

Fra statsforvalterinstruksen

Statsforvalterens hovedoppgaver

Foto: Fyret på Tofte

- iverksette nasjonal politikk i fylket
- samordningsmyndighet
- rettssikkerhetsmyndighet
- informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

Vår organisering

- ca. 560 medarbeidere
- sju fagavdelinger
- 27 seksjoner
- fire staber/enheter
- tre kontorsteder

Statsforvalter Valgerd Svarstad Haugland
ass. statsforvalter Ingvild Aleksandersen

Kommunikasjonsenhet

Administrasjon

Kommuneøkonomi,
analyse og internkontroll

Samordning, beredskap
og prosjekt

Landbruk
(Drammen)

Klima og miljøvern
(Drammen)

Juridisk
(Oslo)

Helse
(Moss)

Sosial og barnevern
(Oslo)

Barnehage og utdanning
(Oslo)

Vergemål
(Oslo)

Skogbruk og
arealforvaltning (D)

Industri, forurensning
og avfall (O)

Fast eiendom og
kommunalrett (M)

Spesialisthelsetjeneste
(O)

Barnevern

Barnehage

Vergemål Oslo

Tilskudd og kontroll (M)

Vannmiljø og
forurensning (D)

Fast eiendom og
kommunalrett (O)

Kommunehelsetjeneste
Oslo (O)

Sosial

Utdanning

Vergemål Moss

Jordbruk og mat (D)

Naturforvaltning -
skog og fjell (D)

Bevilling, tro og livssyn
(O)

Kommunehelsetjeneste
Østre Viken Sør (M)

Barnehage og
skolemiljø

Vergemål Drammen

Naturforvaltning -
lavland og kyst (M)

Kommunehelsetjeneste
Østre Viken Nord (M)

Kompetanse og
kvalitetsutvikling

Vergemål mindreårige
(O)

Klima og plan (D)

Kommunehelsetjeneste
Vestre Viken (D)

Felles oppgaver og
utvikling (M)

Oslo og Viken

- fra fjord til fjell
- Norges tettest befolkede fylke
- et sterkt og mangfoldig næringsliv
- sterke og attraktive byer
- Norges kornkammer
- nest største hyttefylke

Kommunene og bydelene

52 kommuner + 15 bydeler fra 2020

Variasjoner blant kommuner:

- befolkning
- inntektsgrunnlag
- tjenesteutfordringer mm

ca. 1,9 millioner innbyggere

Våre fagområder

- vergemål
- barn og foreldre
- barnehage og opplæring
- folk og samfunn
- klima og miljø
- landbruk og mat
- helse, omsorg og sosialtjenester
- kommunal styring
- plan og bygg
- samfunnssikkerhet og beredskap

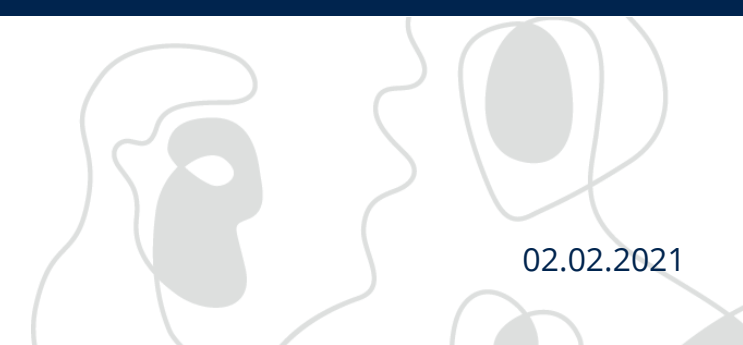

Plansystemet

v/seksjonssjef Eli Kristin Nordsiden

Statsforvalteren i Oslo og Viken

02.02.2021

Lovens formål

- Bærekraftig utvikling
- Samordning av oppgaver og grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser
- Åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning
- Langsiktige løsninger og konsekvensvurderinger for miljø og samfunn
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Universell utforming
- Estetisk utforming av omgivelsene

Planer etter loven skal

- Sette mål for den fysiske, miljømessige og økonomiske, sosial og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses
- Sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer
- Sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv
- Legge til rette for verdiskapning og næringsutvikling
- Legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet
- Fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet
- Ta klimahensyn gjennom løsninger for energiforsyning og transport
- Fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mvi

Ansvar og bistand i planleggingen

- Ansvar for planlegging ligger til kommunestyrene, regionale planmyndigheter og staten
- Alle offentlige organer har rett og plikt til å delta og skal gi planmyndigheten informasjon som kan ha betydning
- Fylkesmann skal påse at kommunene oppfyller plikten til planlegging etter loven
- Regional planmyndighet skal veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver

Nivå	Retningsgivende	Midlertidig båndlegging	Bindende arealplaner
Nasjonalt	Nasjonale forventninger (Pbl §6-1)	Statlige planbestemmelser (Pbl §6-3)	Statlig arealplan (Pbl §6-4)
Regionalt	Regional planstrategi (Pbl 7-1)	Regionale planbestemmelser (Pbl 8-5)	
Kommunalt	Interkommunalt plansamarbeid (Pbl kap 9) Kommunal planstrategi (Pbl §10-1) Kommuneplanens arealdel (Pbl §11-2)	Med hjemmel i bindende arealplaner	Kommuneplanens arealdel (Pbl kap 11) Reguleringsplaner (Pbl kap 12)

Generelle utredningskrav

- Planprogram for alle regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn
- Planbeskrivelse for alle planer
- Krav om konsekvensutredning for regionale planer, kommuneplaner som gjelder fremtidig utbygging og reguleringsplaner for kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn
- Krav om risiko- og sårbarhetsanalyser for alle planer for utbygging

Planprogram

- Første fase i arbeidet med en plan, som ledd i varsel om oppstart
- Klargjør premisser, innhold, medvirkning og fremdrift i planarbeidet
- Avklarer utredningsbehov
- Forslagsstiller har ansvar for å utarbeide forslag
- Høring og offentlig ettersyn – minimum 6 uker
- Samhandling med regionale myndigheter
- Ansvarlig myndighet fastsetter planprogrammet

Saksgang i en planprosess

Fargekode:

Politisk

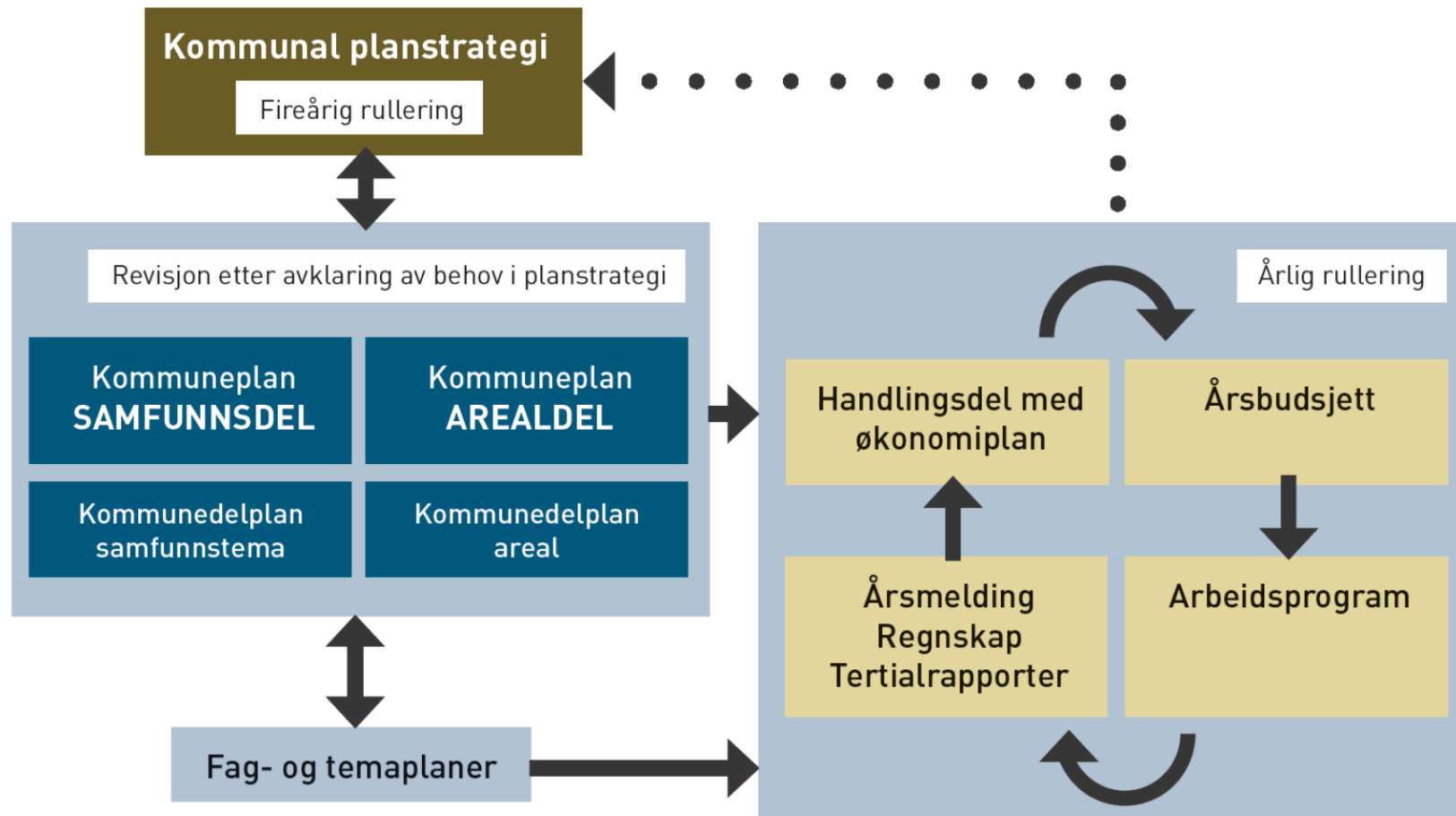
Medvirkning

Administrativt

Kommunal planstrategi

- Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.
- Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.
- Kommunen skal innhente synspunkter fra statlige og regionale etater og nabokommuner

Plantyper

Regionale planer

Kommuneplaner

Reguleringsplaner

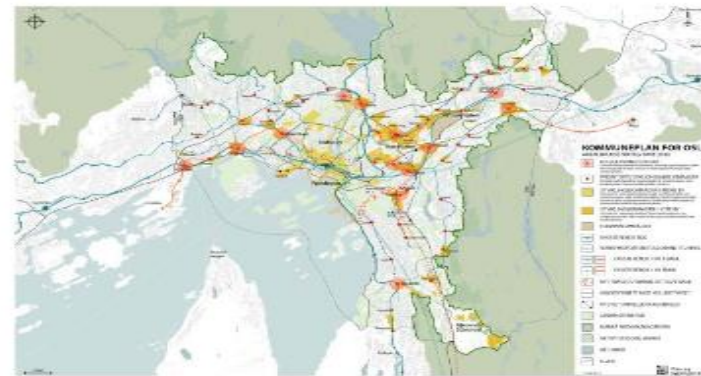

Kommuneplanens oppbygging

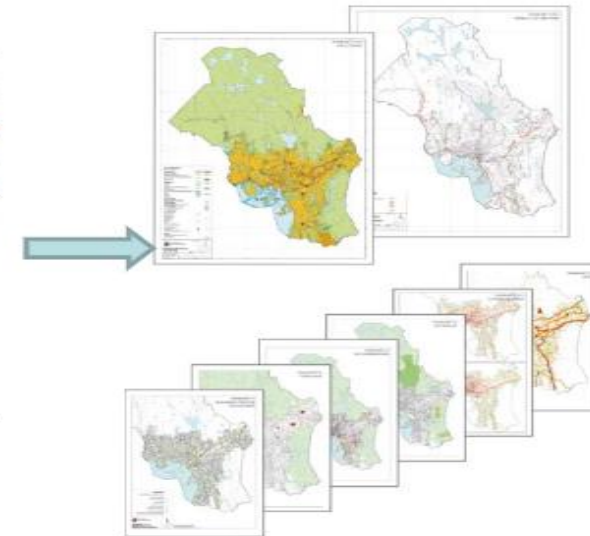
**Samfunnsdel med
overordnede mål og
strategier**

Byutviklingsstrategi

**Juridisk bindende
arealdel**

www.kommuneplan.oslo.kommune.no

Kommuneplanens samfunnsdel

- Visjon
- Satsningsområder og hovedprioriteringer
- Må ha god kobling til økonomi og handlingsdelen
- Arealstrategi

FNs bærekraftsmål	Slik vil vi ha det	Dette får vi til ved å
17 Samarbeid for å nå målene	Sammen utvikler vi Nordre Follo kommune.	<ul style="list-style-type: none"> • bruke og utvikle nye lokaldemokratiske ordninger. • ha fokus på samarbeid med innbyggere, frivillige og næringsliv. • gjøre det enkelt å drive frivillig arbeid. • utvikle løsninger på tvers av fag og sektorer. • delta i internasjonale samarbeid, herunder vennskapskommuner.
5 Likestilling	Nordre Follo kommune er attraktiv for et næringsliv som tar samfunnsansvar.	<ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for god sosial og teknisk infrastruktur. • være pådriver for etablering av stattede arbeidsplasser. • legge handel, service og arbeidsplassintensive virksomheter nær stasjonene. • sikre planberedskap og effektiv saksbehandling. • etablere arenaer og nettverk for innbyggere, frivillighet og næringsliv. • stille krav til leverandører av varer og tjenester om anstendige arbeidsforhold og samfunnsansvar.
8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst		
9 Innovasjon og infrastruktur		
11 Bærekraftige byer og samfunn		
9 Innovasjon og infrastruktur	Nordre Follo kommune involverer brukere og innbyggere i utforming av tjenestene.	<ul style="list-style-type: none"> • samarbeid med innbyggere, frivillighet, næringsliv og andre når vi utvikler tjenester. • være i front på å ta i bruk ny teknologi og nye løsninger. • gjennomføre innovative anskaffelser. • samarbeid med universitets- og høyskolemiljøer.
16 Fred og rettferdighet		

8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst	Nordre Follo kommune har en bærekraftig økonomi.	<ul style="list-style-type: none"> • sikre sunn økonomi med et langsiktig perspektiv. • sikre økonomisk handlingsrom.
9 Innovasjon og infrastruktur		<ul style="list-style-type: none"> • ta høyde for befolkningsvekst og befolknings sammensetning. • Ha effektive tjenester.
12 Ansvarlig forbruk og produksjon		<ul style="list-style-type: none"> • være en attraktiv kommune å bo i. • utnytte kompetanse og ressurser på tvers.
5 Likestilling	Nordre Follo kommune bygger på en etisk plattform, er en attraktiv arbeidsgiver og en organisasjon i utvikling.	<ul style="list-style-type: none"> • utarbeide en etisk plattform for kommunen. • satse på kompetanse og utviklingsmuligheter.
8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst		<ul style="list-style-type: none"> • gi rammer for å tenke nytt og prøve ut nye løsninger. • utvikle gode og effektive arbeidsprosesser. • dele kunnskap og erfaring med hverandre og andre. • fremme likestilling og heltidsarbeid.
9 Innovasjon og infrastruktur		<ul style="list-style-type: none"> • være en inkluderende og helsefremmende arbeidsgiver. • ha gode lærlingeordninger og muligheter for arbeidspraksis.

Kommuneplan Nordre Follo kommune 2019–2030

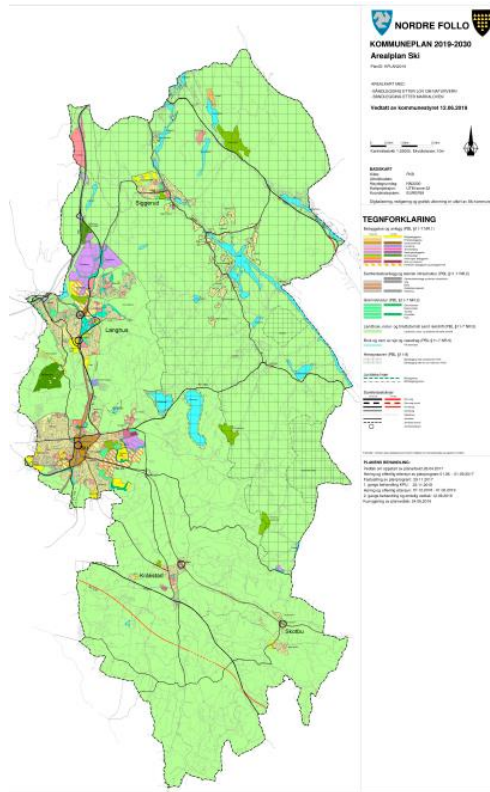
Samfunnsdel

Nær og nyskapende

Kommuneplanens arealdel

Områderegulering og detaljregulering

Medvirkning i planleggingen

§ 5-1. Medvirkning

§ 5-2. Høring og offentlig ettersyn

§ 5-3. Regionalt planforum

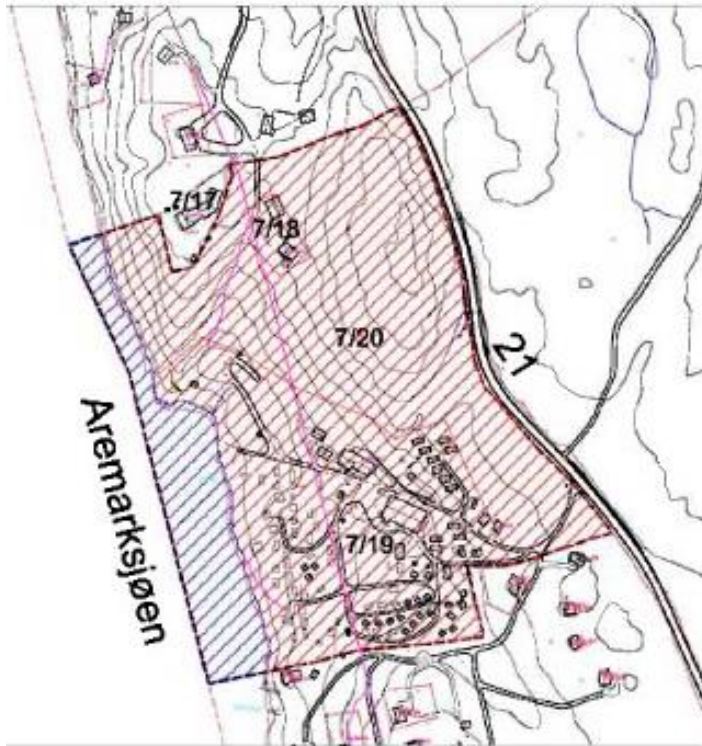
§ 5-4. Myndighet til å fremme innsigelse til planforslag

§ 5-5. Begrensning i adgangen til å fremme innsigelse

§ 5-6. Mekling og avgjørelse av departementet

Varsel om oppstart

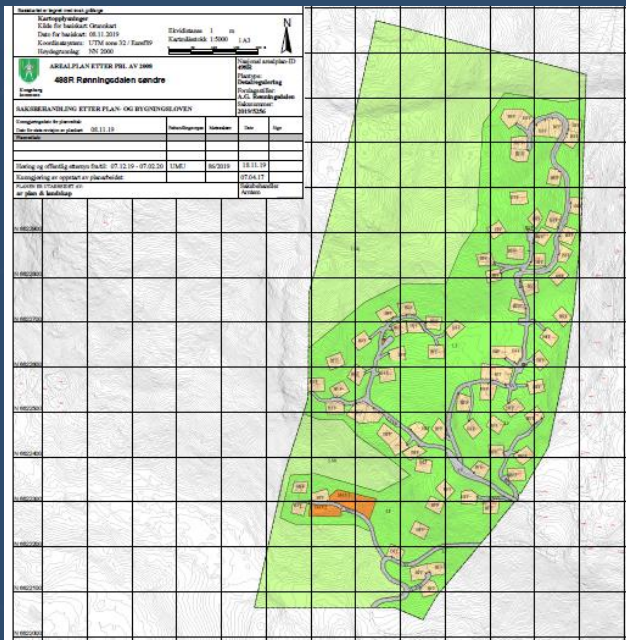

- «Formålet med planarbeidet er å oppdatere gjeldende reguleringsplan, og tilrettelegge for videre utvikling og bruk av misjonssenteret, herunder også bedring av parkeringsforholdene.»

Høring og offentlig ettersyn av planforslag

Plankart

Bestemmelser

DETALJREGULERINGSPLAN FOR LANGHUS SENTRUMSOMRÅDE, ARNESTADJORDET, SKI KOMMUNE

Reguleringsbestemmelser til Detaljregulering PlanID 0213_201701

1 Planens hensikt

Hensikten med planen er å tilrettelegge området for boligbygging. Formål og utnyttelse er i henhold til gjeldende områdeplan for Langhus sentrum. Etablering av boligområde med kort avstand til Langhus stasjon og Vevelstad stasjon og Langhus center er i tråd med strategien om forretting rundt Langhus center.

Området reguleres til følgende arealformål og hensynssoner:

Rebygging og anlegg

- Bolig- blokkbebyggelse (1113)
- Idrettsanlegg (1400)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- Kjøreveg (2011)
- Fortau (2012)
- Gang- og sykkelvei (2015)
- Gangveg/gangareal (2018)
- Annen veggrunn – teknisk anlegg (2018)
- Annen veggrunn – grøntareal (2019)
- Holdelass/plattform (2025)

Hensynssoner

- Frisikt (140)
- Flomfare (320)
- Faresone høyspenningsanlegg (370)
- Hensyn friluftsliv (530)

Grennstruktur

- Grennstruktur (3001)
- Naturområde – grennstruktur (3020)

Landbruks- natur- og friluftsmål samt reindrift

- LNF område (5100)

Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandområde

- Naturområde (8000)

1

Planbeskrivelse

Utredninger

Nedre Glomma BANE NOR

Planbeskrivelse

Kommunedelplan (KDP) med konsekvensutredning (KU) for InterCity Østfoldbanen dobbeltspor Fredrikstad-Sarpsborg (delstrekning Seut-Rolvsey) og rv. 110 Simo-St.Croix

Mar 2019

Regionalt planforum

statlige, regionale og kommunale interesser klarlegges og søkes samordnet

Dispensasjon

- Søknad sendes berørte regionale og statlige myndigheter for uttalelse
- Fylkesmannen uttaler seg
- Kommunen behandler saken og treffer vedtak
- Fylkesmannen kan klage
- Klagesaken går da til settefylkesmann

Vilkår for dispensasjon § 19-2

Kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelser, blir **vesentlig tilsidesatt**

Fordelene ved å gi dispensasjon **må være klart større** enn ulempene etter en samlet vurdering.

Statsforvalteren roller i plansaker

Statsforvalteren i Oslo og Viken

02.02.2021

Statsforvalterens roller

- Statsforvalteren har i hovedsak 4 ulike roller knyttet til planer/dispensasjoner etter plan- og bygningsloven.
 - 1) Ivareta nasjonale og vesentlige regionale interesser innen våre ansvarsområder
 - 2) Samordner innsigelser fra andre statlige etater.
 - 3) Mekler i innsigelsessaker
 - 4) Behandler klager på vedtak i byggesaker og plansaker

1. Ivareta nasjonale og vesentlige regionale interesser innen våre ansvarsområder

- Vi skal påse at kommunenes planer og dispensasjoner ikke er i strid med nasjonale og vesentlig regionale interesser innenfor våre ansvarsområder. Dette gjelder primært ansvarsområdene miljøvern og klima, jordvern og mat, samfunnssikkerhet, folkehelse, barn og unges interesser.
- Når det er nødvendig for å ivareta disse interessene, kan vi fremme innsigelse eller klage. Vi må da vise til hvilke mål eller føringer i lover, forskrifter eller retningslinjer som forslaget/saken er i strid med.
- Statsforvalteren får oppdrag og styres av flere departement og direktorat i plansakene og er et fagorgan som forvalter de nasjonale og regionale føringer ut ifra faglige vurderinger.
- Vi har laget et [forventningsbrev](#) som skal tydeliggjøre de viktigste områdene som vi ivaretar.

Innsigelse i arealplansaker

- Det er i utgangspunktet kommunen selv – kommunestyret som planmyndighet etter plan- og bygningsloven – som bestemmer hvordan arealene skal brukes, så lenge arealbruken er innenfor rammene av nasjonal politikk
- Statsforvalteren er fagmyndighet innen landbruk, miljøvern, helse og samfunnssikkerhet, og skal sørge for at nasjonale interesser blir ivaretatt. I tillegg skal vi sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldende lover
- Dersom den kommunale arealforvaltningen er i strid med nasjonale interesser, kan Statsforvalteren varsle eller fremme innsigelse
- Brev fra Jan Tore Sanner 17.02.2014 og Monica Mæland 03.09.2019

2. Samordning av statlige innsigelser

- Alle Statsforvaltere har nå som fast ordning at vi skal samordne innsigelser fra andre statlige etater. Fylkeskommunen sine innsigelser er altså ikke en del av dette.
- Andre statlige etater skal sende eventuelle innsigelser til oss 2 uker før kommunens høringsfrist.
- Vi skal foreta en vurdering av om det i saken er fremmet innsigelser fra statlige etater som kommer i konflikt. Skal da om nødvendig samordne og bidra til løsninger på dette.
- Vi har også mulighet til å avskjære innsigelser dersom vi mener at et innsigelsesorgan ikke har vist til hvilke føringer de mener forslaget er i strid med
- Har ikke til nå avskjært noen innsigelser.
- Som samordner foretar vi ikke en juridisk vurdering av adgang til innsigelse.

3. Meklerrollen

- Dersom kommunen ikke finner grunnlag for å imøtekomme innsigelse eller dialog ikke har ført frem, skal det foretas mekling i saken. Dette gjelder alle innsigelsesmyndigheter jf. pbl § 5-6.
- Det er statsforvalteren selv eller assisterende statsforvalter som er mekler.
- I mange saker er også Statsforvalterens fagavdelinger en part i saken.
- Dersom meklingen ikke fører frem oversendes innsigelsene til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for endelig avgjørelse.
- Kommunen skal sende de uløste innsigelsene til Statsforvalteren. Statsforvalteren (som mekler) foretar selve oversendelsen og gir sin anbefaling i saken.

4. Behandling av klagesaker

- Juridisk avdeling hos Statsforvalteren behandler klager på enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.
- Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken.
- Rettssikkerhet.

Arealplaner og innsigelser

Avgjort av departementet

25 – 30 saker pr år

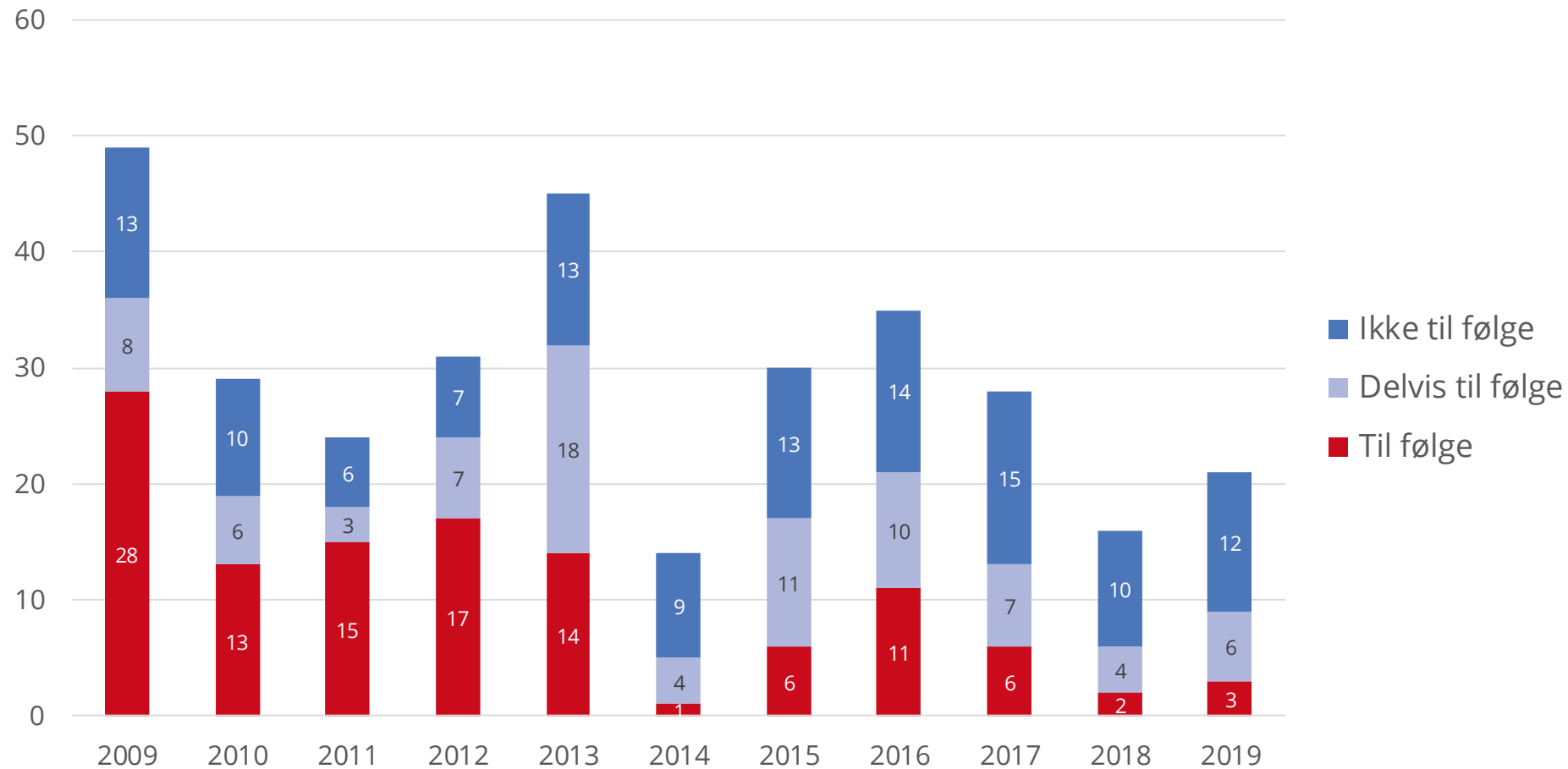
Innsigelser er avklart
lokalt i prosessen eller
løst ved mekling →

Egengodkjent i
kommunene: cirka
2 000 arealplaner pr år

Uten innsigelse

Departementets avgjørelser i innsigelsessaker (antall)

Spørsmål?

- Vi har nå satt av 10 minutter hvor vi svarer på spørsmål